УДК 332.1+338.242.2
DOI: https://doi.org/10.32782/business-navigator.78-46

Македон В.В.
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри міжнародної економіки та світових фінансів
Дніпропетровський державний університет імені Олеся Гончара
М'ячин В.Г.
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровський державний університет імені Олеся Гончара

Makedon Viacheslav
Doctor of Economics, Professor,
Professor at the Department of International Economics and World Finances
Oles Honchar Dnipro National University
Myachin Valentin
Doctor of Economics, Professor,
Professor at the Department of Analytical Economics and Management
Dnipro State University of Internal Affairs

РОЛЬ ЛОКАЛІЗОВАНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПІДСИСТЕМИ У РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

THE ROLE OF THE LOCALIZED INNOVATION SUBSYSTEM IN THE DEVELOPMENT OF THE REGIONAL ECONOMY

У статті досліджено теоретичні та практичні аспекти формування локалізованих інноваційних підсистем у межах регіональної економіки. Досліджено роль інституційної підтримки у вигляді регіональних інноваційних стратегій, технопарків, бізнес-інкубаторів та інших елементів інфраструктури, які забезпечують залучення інвестицій і підтримку підприємницької активності. Розроблено практичні рекомендації щодо стимулювання інноваційної діяльності в регіонах через впровадження пільгового кредитування, грантових програм і створення партнерств між бізнесом і науковими установами. Запропоновано шляхи подальшого вдосконалення регіональних інноваційних підсистем, орієнтовані на розвиток людського капіталу, посилення міжнародної співпраці та підтримку спеціалізації регіонів у високотехнологічних галузях. Результати дослідження мають теоретичну та практичну значущість для подальшого розвитку регіональних стратегій інноваційного зростання та створення ефективних умов для їх реалізації.

Ключові слова: локалізована інноваційна підсистема, регіональна економіка, інноваційний розвиток, стратегічні ресурси, конкурентоспроможність регіонів, цифрові технології.

The article examines the theoretical and practical aspects of the formation of localized innovation subsystems within the regional economy, which is an important element of increasing its competitiveness. The complex of factors that determine the ability of regions to adapt to changes in the external environment and introduce innovations into production and management processes is analyzed. Particular attention is paid to the economic, socio-cultural, scientific-technical and regulatory prerequisites that influence the creation of an effective innovation environment. Key factors that stimulate the development of localized innovation subsystems are identified, including human capital, the availability of financial resources, modern infrastructure and technological potential. The impact of interaction between the main subjects of innovation activity – business, scientific institutions, government bodies and society – on the formation of a sustainable innovation ecosystem is assessed. The role of institutional support in the form of regional innovation strategies, technology parks, business incubators and other infrastructure elements that ensure investment attraction and support for entrepreneurial activity has been studied. Practical recommendations have been developed for stimulating innovation activity in regions through the introduction of preferential lending, grant programs and the creation of partnerships between business and scientific institutions. Ways of further improvement of regional innovation subsystems, focused on the development of human capital, strengthening international cooperation and supporting the specialization of regions in high-tech industries, have been proposed. The prospects for the integration of regions into global economic processes through the formation of competitive innovation clusters based on local advantages and specialization have been assessed. The results of the study have theoretical and practical significance for the further development of regional strategies for innovative growth and the creation of effective conditions for their implementation.

Keywords: localized innovation subsystem, regional economy, innovative development, strategic resources, competitiveness of regions, digital technologies.

Постановка проблеми. Локалізовані інноваційні підсистеми виступають ключовим механізмом у формуванні інноваційного середовища, яке сприяє розвитку підприємництва, залученню інвестицій і створенню нових робочих місць. Регіональна економіка, орієнтована на інновації, здатна не лише вирішувати локальні соціально-економічні проблеми, але й стати важливим елементом загальнонаціонального економічного зростання. Актуальність теми посилюється в контексті сучасних викликів, таких як економічна невизначеність, наслідки військових дій в Україні, глобальні кризи та обмеженість ресурсів. Науково-практичний інтерес до даної проблематики обумовлений потребою у створенні механізмів для ефективної взаємодії між суб'єктами регіонального розвитку: підприємствами, науковими установами, державними органами влади та суспільством. При цьому важливою є розробка стратегій локалізації інновацій, які враховують специфіку кожного регіону, його економічний, соціальний та культурний потенціал. Таким чином, дослідження ролі локалізованої інноваційної підсистеми у розвитку регіональної економіки є вкрай актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання ролі локалізованих інноваційних підсистем у розвитку регіональної економіки привертає дедалі більшу увагу вчених. Дослідження у цій сфері підкреслюють важливість інновацій як ключового чинника регіонального розвитку, що забезпечує не лише економічне зростання, але й соціальну стабільність та екологічну стійкість територій. У роботі Кравців С. [11], акцентується увага на впливі інноваційних підходів до розвитку регіонів через інтеграцію науки, освіти та бізнесу. Автори наголошують, що формування локалізованих інноваційних підсистем є однією з основ для підвищення конкурентоспроможності регіонів.

Вже Терещенко Т. [10], розглядає регіональну економіку як багатогранну систему, що залежить від взаємодії ключових суб'єктів, включаючи бізнес, наукові установи та органи державної влади. Дослідження підкреслює необхідність формування інноваційних кластерів, які забезпечують синергетичний ефект та створюють сприятливі умови для інвестування у високотехнологічні галузі. Вчені Сторонянська І. та Залуцький І. [8], вказують на важливість просторової інтегрованості регіонів у процесі інноваційного розвитку. Автори обґрунтовують, що регіональні інноваційні системи мають орієнтуватися на співпрацю з міжнародними партнерами для залучення глобального досвіду та ресурсів, що дозволить забезпечити довгострокову економічну стабільність. Чайкіна А. та Кудінов О. [13], досліджують зв’язок між регіональною політикою та інноваційною активністю, акцентуючи увагу на розробці стратегій, які враховують специфіку кожного регіону. Автори наголошують, що створення регіональних технопарків, бізнес-інкубаторів та акселераторів є невід’ємною складовою формування інноваційного середовища.

У своїй роботі Рошенко І., Семигуліна І. [6], аналізують внутрішні та зовнішні чинники, що впливають на розвиток регіональних економік. Таким чином, огляд літератури демонструє, що локалізовані інноваційні підсистеми розглядаються як ефективний інструмент для активізації регіонального розвитку, забезпечення інтеграції регіонів у глобальні економічні процеси.

Формулювання завдання дослідження. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних і практичних підходів до формування локалізованих інноваційних підсистем у регіонах, спрямованих на забезпечення їх ефективного функціонування.

Завдання дослідження:

– провести аналіз факторів, що впливають на створення локалізованих інноваційних підсистем у регіонах, та визначити ключові передумови для їх ефективного формування;

– дослідити роль і взаємодію основних суб'єктів регіональної інноваційної екосистеми, включаючи бізнес, наукові установи, державну владу та суспільство, у контексті розвитку інноваційних підсистем;

– розробити практичні рекомендації щодо впровадження інноваційних стратегій, які враховують сучасні виклики та тенденції, включаючи цифровізацію економіки та розвиток людського капіталу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування локалізованих інноваційних підсистем у регіонах є складним і багатогранним процесом, що залежить від комплексу взаємопов’язаних факторів, які визначають здатність регіону адаптуватися до нових викликів економічного розвитку. Серед ключових факторів слід виділити економічний потенціал регіону, зокрема рівень розвитку виробничої інфраструктури, наявність конкурентоспроможних підприємств, здатних впроваджувати інновації, а також фінансові ресурси, які можуть бути інвестовані у наукові дослідження та дослідно-конструкторські розробки. Крім того, важливу роль відіграє людський капітал, адже якісна освіта, висококваліфіковані кадри та активна молодь є основою для створення інноваційного середовища.

Не менш значущими є соціально-культурні фактори, які визначають рівень довіри між суб’єктами інноваційної діяльності, готовність місцевого бізнесу до співпраці з науковими установами, а також загальний рівень інноваційної культури в регіоні. Додатково, технологічний розвиток регіону, доступ до сучасних цифрових інструментів і високотехнологічного обладнання забезпечує підґрунтя для ефективного створення і впровадження інновацій. Особливу увагу варто приділити нормативно-правовій базі, яка може або стимулювати, або обмежувати інноваційну активність через податкову політику, регулювання інтелектуальної власності та доступ до інфраструктурних об’єктів [14].

Ефективне функціонування локалізованих інноваційних підсистем потребує створення сприятливих умов, що забезпечують системну взаємодію між всіма елементами регіональної інноваційної екосистеми. Однією з ключових передумов є наявність регіональної інноваційної стратегії, яка повинна включати конкретні механізми підтримки наукових досліджень, стимулювання підприємницької активності та залучення інвестицій у високотехнологічні галузі. Крім того, критично важливою є доступність інфраструктури, такої як технопарки, бізнес-інкубатори, дослідницькі центри, а також розвинена логістична система, яка сприяє мобільності ресурсів та забезпечує швидке впровадження нових технологій [9].

Ще однією важливою умовою є інтеграція регіону у загальнонаціональні та міжнародні мережі співробітництва, які дозволяють залучати найкращі практики, новітні технології та іноземні інвестиції. Інституційна

підтримка, включаючи чітко визначені регуляторні механізми, прозорість процедур фінансування та наявність спеціалізованих інституцій розвитку, таких як регіональні фонди інновацій або агентства підтримки підприємництва, сприяє ефективному функціонуванню підсистеми. Окрім цього, важливим є забезпечення балансу між інтересами суб'єктів підсистеми, що можливо через формування партнерських відносин між бізнесом, наукою, владою та суспільством.

Взаємодія ключових суб'єктів у процесі формування локалізованих інноваційних підсистем є основою для досягнення синергетичного ефекту, який забезпечує сталий розвиток регіональної економіки. Бізнес, як ключовий рушій інноваційного процесу, виконує роль генератора попиту на інновації, а також є основним інвестором у розробку нових технологій і продуктів [1]. Наукові установи, зі свого боку, забезпечують проведення фундаментальних і прикладних досліджень, створюючи основу для впровадження інновацій у виробництво. Взаємодія цих двох суб'єктів може бути значно підсилена через реалізацію спільних проєктів, програм обміну знаннями та використання наукових результатів у комерційній діяльності [5, с. 67–68].

Локалізовані інноваційні підсистеми відіграють ключову роль у підвищенні конкурентоспроможності регіональної економіки, оскільки вони створюють умови для ефективного використання ресурсів, сприяють розвитку інноваційного потенціалу та дозволяють регіонам швидше адаптуватися до змін у глобальному економічному середовищі. Завдяки інтеграції сучасних технологій у виробничі та управлінські процеси, підприємства в рамках таких підсистем здатні не лише забезпечувати високу якість продукції та послуг, а й оперативно реагувати на зміну споживчих переваг і вимог ринку [7, с. 220]. Таким чином, регіони, які активно впроваджують інноваційні підходи, здатні посідати провідні позиції у національній та міжнародній конкуренції, підвищуючи свою економічну стійкість і привабливість.

Крім того, локалізовані інноваційні підсистеми сприяють розвитку спеціалізації регіонів у високотехнологічних галузях, що дозволяє створювати унікальні продукти та послуги, які важко відтворити в інших регіонах або країнах. Така спеціалізація не лише зміцнює економічну позицію регіону, а й забезпечує його економічну незалежність, адже наявність унікального інноваційного продукту відкриває нові можливості для співпраці з міжнародними партнерами, експортного розвитку та залучення зовнішніх інвестицій (табл. 1).

Локалізовані інноваційні підсистеми створюють сприятливе середовище для стимулювання інвестиційної активності, оскільки вони виступають каталізатором розвитку сучасної інфраструктури, сприяють впровадженню передових технологій і забезпечують прогнозованість бізнес-середовища. Інвестори, як правило, надають перевагу регіонам, які демонструють високий рівень інноваційної активності, адже це свідчить про їхню здатність до довгострокового економічного розвитку та генерування прибутку [4, с. 60–61].

Особливе значення для конкурентоспроможності регіональної економіки має інтеграція науки, освіти та бізнесу у єдину інноваційну екосистему, яка дозволяє ефективно використовувати наявний потенціал, зокрема людські ресурси, фінансові активи та матеріально-технічну базу. Локалізовані інноваційні підсистеми також сприяють створенню сприятливого інвестиційного клімату, що посилює можливості регіонів залучати стратегічних інвесторів.

Одним із найпомітніших економічних ефектів функціонування локалізованої інноваційної підсистеми є її здатність стимулювати інвестиції як у виробничий сектор, так і в інфраструктурні проєкти, спрямовані на підтримку інноваційної діяльності. Завдяки наявності у регіоні спеціалізованих технопарків, бізнес-інкубаторів, дослідницьких центрів та інших елементів інноваційної інфраструктури, залучення інвесторів стає більш структурованим і передбачуваним процесом. Інноваційні підсистеми формують сприятливі умови для інвестицій у високотехнологічні сектори, що, своєю чергою, сприяє створенню робочих місць із високою доданою вартістю, які орієнтовані на знання та кваліфікацію [3, с. 97–98].

Створення нових робочих місць відбувається не лише у високотехнологічних секторах, але й у пов'язаних галузях, таких як логістика, маркетинг, консалтинг та освіта. Це забезпечує багаторівневий соціально-економічний ефект, адже збільшення рівня зайнятості призводить до зростання доходів населення, посилення внутрішнього попиту на товари та послуги, що додатково стимулює економічну активність у регіоні. Водночас інвестиції у людський капітал, зокрема через підготовку спеціалістів

Таблиця 1

Напрямки розвитку локалізованих інноваційних підсистем регіону

№ з/п	Напрямок	Ціль	Очікувані результати	Приклад реалізації
1	Розвиток технологічних кластерів	Інтеграція підприємств і наукових установ	Підвищення ефективності співпраці, зростання інноваційної активності	Технопарки, інноваційні хаби
2	Інвестиції в людський капітал	Підготовка висококваліфікованих кадрів	Підвищення продуктивності праці, залучення молоді	STEM-освіта, грантові програми
3	Цифровізація інфраструктури	Автоматизація процесів і підвищення прозорості	Оптимізація витрат, швидкість впровадження інновацій	Цифрові платформи, блокчейн-рішення
4	Підтримка стартапів	Сприяння розвитку інноваційного підприємництва	Зростання кількості інноваційних проєктів	Інкубатори, акселератори
5	Міжнародна співпраця	Залучення глобального досвіду та ресурсів	Інтеграція у міжнародні ринки	Партнерства з міжнародними компаніями

Джерело: сформовано авторами

для роботи у високотехнологічних галузях, формують довгострокову конкурентну перевагу регіонів на національному та міжнародному рівнях.

Одним із ключових завдань сучасного управління регіональним розвитком є створення ефективних стратегій підтримки локалізованих інноваційних підсистем, які здатні забезпечити інтеграцію наукових досягнень, підприємницької активності та суспільного попиту в єдиний механізм сталого економічного зростання. Формування таких стратегій має базуватися на системному підході, що враховує як глобальні тенденції розвитку інновацій, так і специфічні особливості регіону, включаючи його економічний, науково-технічний, соціальний і культурний потенціал. Необхідним компонентом будь-якої регіональної стратегії є оцінка сильних і слабких сторін інноваційної екосистеми, аналіз наявних ресурсів і визначення точок зростання, які можуть забезпечити максимальну ефективність інвестицій у розвиток інноваційного середовища [12, с. 31].

Крім того, особливу увагу необхідно приділити створенню сприятливих умов для малого і середнього бізнесу, адже саме ці підприємства часто стають джерелом новаторських ідей, здатних трансформувати регіональну економіку. Це може включати розробку фінансових механізмів, таких як пільгове кредитування, грантові програми чи податкові стимули, які сприяють зниженню бар'єрів для підприємств, що займаються впровадженням інноваційних рішень. Водночас, державна політика має стимулювати розвиток партнерств між підприємствами, науковими установами та місцевими органами влади, сприяючи створенню технологічних кластерів і спільних дослідницьких проєктів [4; 15].

Стратегії підтримки інноваційного розвитку повинні також враховувати важливість розвитку людського капіталу, адже саме наявність висококваліфікованих фахівців забезпечує можливість реалізації складних інноваційних проєктів. У цьому контексті особливу роль відіграють інвестиції в освіту, зокрема у створення регіональних центрів навчання, що спеціалізуються на підготовці кадрів для високотехнологічних галузей. Інтеграція сучасних освітніх підходів, таких як STEM-освіта, до регіональних стратегій розвитку здатна забезпечити довгострокову конкурентоспроможність регіону на глобальному рівні (табл. 2) [6].

Використання таких технологій, як штучний інтелект, великі дані, Інтернет речей та блокчейн, дозволяє значно підвищити продуктивність і точність управлінських рішень, що приймаються у межах інноваційних підсистем [2, с. 19–20]. Зокрема, завдяки аналізу великих обсягів даних, місцеві органи влади можуть краще розуміти потреби бізнесу та суспільства, прогнозувати тенденції розвитку ринку та розробляти цільові програми підтримки інновацій. Подібна цифрова інфраструктура сприяє формуванню регіонального інноваційного середовища, яке є відкритим для залучення нових ідей та ресурсів [16]. Додатково, впровадження цифрових технологій у сфері освіти та підготовки кадрів дозволяє забезпечити якісне навчання на основі індивідуальних траєкторій розвитку, що підвищує відповідність рівня кваліфікації працівників сучасним вимогам ринку.

Висновки. Виявлено основні фактори, що впливають на формування локалізованих інноваційних підсистем, серед яких ключову роль відіграють економічний потенціал регіонів, рівень розвитку інфраструктури, наявність фінансових ресурсів, а також людський капітал, що включає висококваліфіковані кадри та сучасну систему освіти. Проаналізовано соціально-культурні й нормативно-правові аспекти, які визначають рівень готовності регіону до інноваційної діяльності, зокрема рівень довіри між суб'єктами економіки, активність взаємодії бізнесу, науки та влади, а також регулювання інтелектуальної власності та податкові стимули.

Досліджено особливості взаємодії між основними суб'єктами регіональної інноваційної екосистеми, такими як бізнес, наукові установи, органи державної влади та суспільство, які у своїй синергії створюють умови для ефективного функціонування інноваційних підсистем. Оцінено роль кожного суб'єкта у стимулюванні інноваційної активності, зокрема, бізнесу як основного інвестора та замовника інновацій, наукових установ як джерела інноваційних знань і технологій. Обґрунтовано необхідність інтеграції сучасних цифрових технологій, таких як штучний інтелект, великі дані, Інтернет речей та блокчейн, у процес функціонування локалізованих інноваційних підсистем, що сприяє підвищенню ефективності управління, прозорості процесів і швидкості впровадження інновацій. Розроблено рекомендації щодо стимулювання інноваційної діяльності через створення технопарків, бізнес-інкубаторів, акселераторів, а також впровадження цифрових платформ для підтримки стартапів і забезпечення інтеграції регіонів у міжнародні інноваційні мережі.

Таблиця 2

Стратегічні ресурси і потенціал формування інноваційних підсистем в межах регіональної економіки

№ з/п	Ресурс/Потенціал	Опис	Важливість для регіону	Приклад використання
1	Людський капітал	Наявність кваліфікованих фахівців і освітніх установ	Розвиток інноваційної діяльності через підготовку кадрів	STEM-програми, центри підготовки кадрів
2	Науково-дослідний потенціал	Дослідницькі установи, лабораторії, університети	Формування інновацій через наукові розробки	Спільні науково-виробничі проєкти
3	Фінансові ресурси	Інвестиційні фонди, гранти, державні програми підтримки	Забезпечення фінансування інноваційних проєктів	Державні гранти, венчурний капітал
4	Інфраструктура	Технопарки, інкубатори, акселератори	Сприяння розвитку інноваційного підприємництва	Розвиток інноваційних хабів
5	Технологічний потенціал	Наявність сучасного обладнання та технологій	Впровадження новітніх технологій у виробництво	Цифрові платформи, автоматизовані системи

Джерело: сформовано авторами

Список використаних джерел:

1. Македон В.В., Валіков В.П., Федьора С.С. Удосконалення управління промисловими підприємствами на основі стратегій інноваційного розвитку. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2019. №1. С. 108–125. DOI: 10.32342/2074-5362-2019-1-26-8.

2. Македон В.В., Байлова О.О. Планування і організація впровадження цифрових технологій в діяльність промислових підприємств. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2023. Випуск 47. С. 16–26. DOI: https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2023-47-3.

3. Македон В.В., Валіков В.П., Кошляк Є.Є. Світовий ринок праці в координатах цифрової економіки. *Академічний огляд*. 2020. № 1(52). С. 91–104. DOI: https://doi.org/10.32342/2074-5354-2020-1-52-9

4. Македон В.В, Михайленко О.Г. Управління внутрішніми інвестиційними проектами в регіональному промисловому кластері підприємств. *Підприємництво та інновації*. 2022. (25). С. 56–63. DOI: https://doi.org/10.32782/2415-3583/25.9

5. Розроблення системи інструментів стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні та компенсаційних механізмів для інвесторів, що працювали у спеціальному режимі (етап 1): звіт про НДР (заключ.): 15-06. № ДР 0106U010836. Інв. № 2083. Науково-дослідний економічний інститут; наук. керівник В. І. Пила. Київ, 2006. 104 с. URL: https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/ 0207U004980 (дата звернення: 23.01.2025).

6. Рошенко І.В., Семигуліна І.Б. Чинники впливу на соціально-економічний розвиток регіонів (територій) України в умовах загроз і подолання наслідків військової агресії. *Економіка регіонів*. 2024. № 3. С. 142–148. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-3-142-148

7. Сахман О. Реформування системи управління соціально-економічним розвитком в контексті регіональної політики підвищення якості життя громадян. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 3(50). С. 217–222. DOI: https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-32

8. Сторонянська І.З., Залуцький І.Р. Забезпечення дієвості політики регіонального розвитку на засадах посилення просторової інтегрованості в регіоні. *Регіональна економіка*. 2024. № 2. С. 23–40. DOI: https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-2-2

9. Стратегія регіонального розвитку: нові виклики, плани та цифрові технології. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. 2023. URL: https://decentralization.ua/news/17047 (дата звернення: 23.01.2025).

10. Терещенко Т.В. Регіональна економіка та різні моделі її розвитку: роль особистості у науці. *Наука, технології, інновації*. 2024. № 3(31). С. 26–34. DOI: http://doi.org/10.35668/2520-6524-2024-3-03

11. Територіальний розвиток та регіональна політика в Україні: наукова доповідь / наук. ред. С. Кравців. Львів : НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього України», 2015. 246 с.

12. Устік Т.В. Маркетинг регіонів як складова стратегії сталого розвитку: виклики, перспективи та інструментарій. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 2. С. 28–32. DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-4

13. Чайкіна А.О., Кудінов О.М. Теоретичні засади формування регіональної політики при реалізації стратегії сталого розвитку. *Економіка та держава.* 2024. № 2. С. 45–50. DOI: https://doi.org/10.32782/1814-1161/2024-2-7

14. Шашина М.В., Солосіч О.С., Місяйло О.В., Очеретяна О.В. Аналіз стратегій регіонального розвитку в контексті імплементації засадничих положень концепції смарт-спеціалізації у національну політику розвитку регіонів. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8873 (дата звернення: 23.01.2025).

15. Makedon V., Korneyev M. Improving methodology of estimating value of financial sector entities dealing in mergers and acquisitions. Investment Management and Financial Innovations. 2014. No 11(1). P. 44–55. URL: https://www.researchgate.net/publication/289853616_Improving_methodology_of_estimating_value_of_financial_sector_entities_dealing_in_mergers_and_acquisitions (дата звернення: 23.01.2025).

16. Makedon V., Kostyshyna T., Tuzhylkina O., Stepanova L., Filippov V. Ensuring the Efficiency of Integration Processes in the International Corporate Sector on the Basis of Strategic Management. *Academy of Strategic Management Journal.* 2019. Vol. 18(SI1). URL: https://www.abacademies.org/articles/Ensuring-the-efficiency-of-integration-processes-in-the-international-corporate-sector-on-the-basis-of-strategic-management-1939-6104-18-SI-1-452.pdf (дата звернення: 23.01.2025).

References:

1. Makedon V. V., Valikov V. P., Fedyora S. S. (2019) Udoskonalennya upravlinnya promyslovymy pidpryyemstvamy na osnovi stratehiy innovatsiynoho rozvytku [Improving the management of industrial enterprises based on innovative development strategies]. *European vector of economic development*, no. 1, pp. 108–125. DOI: https://doi.org/10.32342/2074-5362-2019-1-26-8

2. Makedon V. V., Bailova O. O. (2023) Planuvannya i orhanizatsiya vprovadzhennya syfrovykh tekhnolohiy v diyal′nist′ promyslovykh pidpryyemstv [Planning and organizing the implementation of digital technologies in the activities of industrial enterprises]. *Scientific Bulletin of Kherson State University. Series "Economic Sciences"*, issue 47, pp. 16–26. DOI: https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2023-47-3

3. Makedon V. V., Valikov V. P., & Koshliak Ye. Ye. (2020) Svitovyi rynok pratsi v koordynatakh tsyfrovoi ekonomiky [The world labor market in the coordinates of the digital economy]. *Academy Review*, no. 1(52), pp. 91–104. DOI: https://doi.org/10.32342/2074-5354-2020-1-52-9

4. Makedon V. V., Mykhailenko O. G. (2022) Upravlinnya vnutrishnimy investytsiynymy proektamy v rehional′nomu promyslovomu klasteri pidpryyemstv [Management of internal investment projects in the regional industrial cluster of enterprises]. *Entrepreneurship and Innovation*, no. (25), pp. 56–63. DOI: https://doi.org/10.32782/2415-3583/25.9

5. Pyla V. I. (scientific director) (2006). Rozroblennia systemy instrumentiv stymuliuvannia investytsiinoi ta innovatsiinoi diialnosti v Ukraini ta kompensatsiinykh mekhanizmiv dlia investoriv, shcho pratsiuvaly u spetsialnomu rezhymi (etap 1): zvit pro NDR (zakliuch.) [Development of a system of tools for stimulating investment and innovation activities in Ukraine and compensation mechanisms for investors who worked in a special regime (stage 1): report on the GDR (final)]. 15-06. No. DR 0106U010836. Inv. No. 2083. Kyiv, 104 p. Available at: https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/ 0207U004980 (accessed January 1, 2025).

6. Roshenko I. V., Semigulina I. B. (2024). Chynnyky vplyvu na sotsial′no-ekonomichnyy rozvytok rehioniv (terytoriy) Ukrayiny v umovakh zahroz i podolannya naslidkiv viys′kovoyi ahresiyi [Factors influencing the socio-economic development

of regions (territories) of Ukraine under the conditions of threats and overcoming the consequences of military aggression]. *Ekonomika rehioniv – Economy of Regions*, no. 3, pp. 142–148. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-3-142-148

7. Sakhman O. (2024). Reformuvannya systemy upravlinnya sotsial′no-ekonomichnym rozvytkom v konteksti rehional′noyi polityky pidvyshchennya yakosti zhyttya hromadyan [Reforming the management system of socio-economic development in the context of regional policy for improving citizens' quality of life]. *Stalyy rozvytok ekonomiky – Sustainable Economic Development*, no. 3(50), pp. 217–222. DOI: https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-32

8. Storonyanska I. Z., Zalutskyi I. R. (2024). Zabezpechennya diyovosti polityky rehional′noho rozvytku na zasadakh posylennya prostorovoyi intehrovanosti v rehioni [Ensuring the effectiveness of regional development policy based on strengthening spatial integration in the region]. *Rehional'na ekonomika – Regional Economy*, no. 2, pp. 23–40. DOI: https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-2-2

9. Stratehiia rehional'noho rozvytku: novi vyklyky, plany ta tsyfrovi tekhnolohii. Ministerstvo rozvytku hromad, terytorij ta infrastruktury Ukrainy. (2023) [Regional development strategy: new challenges, plans and digital technologies. Ministry of Development of Communities, Territories and Infrastructure of Ukraine]. Available at: https://decentralization.ua/news/17047 (accessed January 1, 2025).

10. Tereshchenko T. V. (2024). Rehional′na ekonomika ta rizni modeli yiyi rozvytku: rol′ osobystosti u natsi [Regional economy and various models of its development: the role of personality in science]. *Nauka, tekhnolohiyi, innovatsiyi Science, Technology, Innovations*, no. 3(31), pp. 26–34. DOI: http://doi.org/10.35668/2520-6524-2024-3-03

11. Terytorialnyi rozvytok ta rehionalna polityka v Ukraini: naukova dopovid. (2015) [Territorial Development and Regional Policy in Ukraine: Scientific Report]. Lviv: A Ukrainy; DU «Instytut rehionalnykh doslidzhen im. M. I. Dolyshnyoho Ukrainy».

12. Ustik T. V. (2024). Marketynh rehioniv yak skladova stratehiyi staloho rozvytku: vyklyky, perspektyvy ta instrumentariy [Regional marketing as a component of sustainable development strategy: challenges, prospects, and tools]. *Ukrayins'kyy zhurnal prykkladnoyi ekonomiky ta tekhniky – Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, no. 9(2), pp. 28–32. DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-4

13. Chaikina A. O., Kudinov O. M. (2024). Teoretychni zasady formuvannya rehional′noyi polityky pry realizatsiyi stratehiyi staloho rozvytku [Theoretical foundations for forming regional policy in the implementation of a sustainable development strategy]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and State*, no. 2, pp. 45–50. DOI: https://doi.org/10.32782/1814-1161/2024-2-7

14. Shashyna M. V., Solosich O. S., Misiajlo O. V., Ocheretiana O. V. (2021) Analiz stratehiy rehional′noho rozvytku v konteksti implementatsiyi zasadnychykh polozhen′ kontseptsiyi smart-spetsializatsiyi u natsional′nu polityku rozvytku rehioniv [Analysis of regional development strategies in the context of implementation of the basic provisions of the concept of smart specialization in the national policy of regional development]. *Efektyvna ekonomika*. no. 5. Available at: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8873 (accessed January 1, 2025).

15. Makedon V., Korneyev M. (2014) Improving methodology of estimating value of financial sector entities dealing in mergers and acquisitions. *Investment Management and Financial Innovations*, no. 11(1), pp. 44–55. Available at: https://www.researchgate.net/publication/289853616_Improving_methodology_of_estimating_value_of_financial_sector_entities_dealing_in_mergers_and_acquisitions (accessed January 1, 2025).

16. Makedon V., Kostyshyna T., Tuzhylkina O., Stepanova L., Filippov V. (2019) Ensuring the efficiency of integration processes in the international corporate sector on the basis of strategic management. *Academy of Strategic Management Journal*, vol. 18, special issue 1. Available at: https://www.abacademies.org/articles/Ensuring-the-efficiency-of-integration-processes-in-the-international-corporate-sector-on-the-basis-of-strategic-management-1939-6104-18-SI-1-452.pdf (accessed January 1, 2025).